C/2024/2889

24.4.2024

Nimen rekisteröintihakemuksen julkaiseminen maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1151/2012 50 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla

(C/2024/2889)

Tämä julkaiseminen antaa oikeuden vastustaa hakemusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1151/2012 ([1]) 51 artiklassa tarkoitetulla tavalla kolmen kuukauden kuluessa tästä julkaisemisesta.

YHTENÄINEN ASIAKIRJA

”BURSA SİYAH İNCİRİ / BURSA SİYAHI”

EU-nro: PDO-TR-02838 – 19.4.2022

SAN (X) SMM ( )

1. **Nimi/nimet**

”Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı”

2. **Jäsenvaltio tai kolmas maa**

Turkki

3. **Maataloustuotteen tai elintarvikkeen kuvaus**

3.1. *Tuotelaji*

Luokka 1.6 Hedelmät, vihannekset ja viljat sellaisenaan tai jalostettuina

3.2. *Kuvaus 1 kohdassa nimetystä tuotteesta*

Suojatulla alkuperänimityksellä (SAN) ”Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı” tarkoitetaan Dürdane-lajikkeen tuoreita viikunoita. Viikunoiden kuori on tummanvioletti ja hedelmäliha punainen, ja ne ovat suurikokoisia.

Hedelmät ovat muodoltaan pulleita ja navoilta litistyneitä, ja ne on helppo kuoria. Ne ovat keskikokoisia, ja hedelmän sisällä oleva ontelo on joko hyvin pieni tai sellaista ei ole. Hedelmäliha on kiinteä, voimakkaan aromaattinen ja maultaan makea ja hapokas.

Viikunoilla on seuraavat fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet:

— hedelmän leveys: 55,0–65,0 mm

— hedelmän pituus: 45,0–55,0 mm

— kuoren paksuus: 1,2–1,8 mm

— suuaukon leveys: 8,0–12,0 mm

— hedelmien lukumäärä 1 kg:ssa: 11 ± 2 hedelmää

— Brix-aste: 17,00–18,50

— pH-arvo 4,50–5,00

([1]) EUVL L 343, 14.12.2012, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1151/oj.

3.3. *Rehu (vain eläinperäiset tuotteet) ja raaka-aineet (vain jalostetut tuotteet)*

–

3.4. *Erityiset tuotantovaiheet, joiden on tapahduttava yksilöidyllä maantieteellisellä alueella*

Kaikkien tuotantovaiheiden on tapahduttava maantieteellisellä alueella.

3.5. *Tuotteen, johon rekisteröity nimi viittaa, viipalointia, raastamista ja pakkaamista koskevat erityiset säännöt*

”Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı” on herkkä, nopeasti pilaantuva hedelmä. Viikunat on tuotettava, varastoitava, lajiteltava tai luokiteltava ja pakattava rajatulla maantieteellisellä alueella, jotta voidaan säilyttää tuotteen tuoreus, estää sen vahingoittuminen, taata sen alkuperä ja varmistaa valvonta.

Hedelmät on lajiteltava ja luokiteltava maatilan tai osuuskunnan tasolla siihen tarkoitetussa puhtaassa tilassa hedelmien saastumisen estämiseksi.

Lajitellut viikunat kylmävarastoidaan +2 celsiusasteessa. Varhain poimitut viikunat voidaan varastoida enintään 25 päiväksi ja kypsät viikunat enintään 10 päiväksi.

Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı -viikunat on pakattava pahvista, muovista tai puusta valmistettuun laatikkoon loppukuluttajia varten.

3.6. *Tuotteen, johon rekisteröity nimi viittaa, merkitsemistä koskevat erityiset säännöt*

Elintarvikkeiden merkintöjä ja esillepanoa koskevan lainsäädännön mukaisten pakollisten mainintojen lisäksi merkinnöissä on oltava seuraavat tiedot:

— alkuperänimityksen nimi ”Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı”

— tuottajan toiminimi ja osoite, lyhytnimi ja osoite tai rekisteröity tavaramerkki

— Euroopan unionin SAN-tunnus

— lisäksi Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı (SAN) -tuotteiden pakkauksessa voidaan käyttää Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı -logoa.

4. **Maantieteellisen alueen tarkka rajaus**

Bursa on Marmaran alueella sijaitseva maakunta, jonka mukaan seuraavissa sen piirikunnissa viljellyt mustat viikunat on nimetty:

— Gemlik: Kurtul, Muratoba, Katırlı, Hamidiye, Şükriye, Feyziye, Fındıcak, Kurşunlu

— Gürsu: Kazıklı, Iğdir, Karahıdır, Dışkaya

— Karacabey: Boğazköy, Çavuşköy, Taşpınar, Yeni Karaağaç, Eski Karaağaç, Orhaniye, Ikizce, Dağkadı, Yeşiller, Bayramdere, Seyran, Çeşnigir, Ballıkaya, Çamlıca, Inkaya, Muratlı, Hürriyet, Karakoca

— Kestel: Barakfaki, Çataltepe, Kayacık

— Mustafa Kemal Paşa: Yenice, Gündoğdu, Alpagut, Karaorman, Melik, Kösehoroz, Devecikonağı, Çardakbelen, Döllük, Çavuşköy, Çamandar, Kurşunlu, Fındıcak, Bükköy, Yoncaağaç, Eskibalçık, Karacalar, Yenibalçık, Kestelek, Çaltılıbük, Osmaniye, Kazanpınar, Doğanalan, Akçapınar, Onaç, Köreken, Killik, Incealipınarı, Uğurlupınar, Taşpınar, Dorak, Işıklar, Çömlekçi, Çamlıca, Kabulbaba, Güller, Söğütalan, Kadirçeşme, Karaoğlan, Çördük

— Mudanya: Esence, Dereköy, Mesudiye, Evciler, Çamlık, Eyerci, Emirleryenicesi, Söğütpınar, Çayönü, Yalıçiftliği, Yürük Yenicesi, Zeytinbağı, Kumyaka, Hançerli, Yaman, Kaymakoba, Mirzeoba, Orhaniye, Çekrice, Yaylacık, Küçükyenice, Dedeköy, Ipekyayla, Çepni, Işıklı, Akköy, Mudanya Merkez, Güzelyalı, Altıntaş, Aydınpınar, Göynüklü, Çağrışan, Mürselköy, Ülkü, Bademli, Hasköy

— Nilüfer: Gölyazı, Fadıllı, Çatalağıl, Karacaoba, Ayvaköy, Unçukuru, Akçalar, Çaylı, Konaklı, Başköy, Hasanağa, Görükle, Yolçatı, Doğanköy, Çalı, Yaylacık, Tahtalı, Badırga

— Orhangazi: Orhangazi, Gemiç, Gürle, Yenigürle, Dutluca, Gölyaka, Akharem, Yeniköy, Üreğil, Çakırlı

— Osmangazi: Osmangazi, Nilüfer, Aksungur, Ahmetbey, Gündoğdu, Çağlayan, Ovaakça, Dürdane, Karabalçık, Selçukgazi, Seçköy, Avdancık, Demirtaş, İsmetiye

5. **Yhteys maantieteelliseen alueeseen**

Maantieteellisen alueen erityisyys

”Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı” on Dürdane-lajikkeeseen kuuluva Bursan maakunnan paikallinen viikunalajike. Geneettisen pysyvyyden varmistamiseksi näiden viikunapuiden siementaimien on oltava peräisin rajatulla maantieteellisellä alueella sijaitsevista taimitarhoista, sillä hedelmien laatu on suoraan riippuvainen paikallisen lajikkeen geneettisistä ominaisuuksista ja rajatun maantieteellisen alueen erityisistä luontoon liittyvistä tekijöistä.

Maantieteelliselle alueelle ovat ominaisia vuoristoisessa maastossa sijaitsevat tasankolaikut, joiden olosuhteet soveltuvat ensiluokkaisten viikunoiden viljelyyn. Alueen pääasialliset maalajit ovat alluviaalinen, happamaan reagoiva metsämaa ja ruskomaa. Alueen maaperä on savipitoinen, suolaton ja hieman emäksinen ja sisältää vaihtelevia määriä kalkkikiveä. Maaperä on hedelmällistä, ja sen vedenpidätyskyky on hyvä. Maantieteellisen alueen maaperän ominaisuuksien ansiosta viikunapuiden juuret kasvavat vahvoiksi, mikä parantaa puiden ravinteiden saantia. Siksi alueella kasvatetuista viikunoista tulee suurempia ja makeampia.

Maantieteellisellä alueella vallitsee väli-ilmasto, jossa on sekä Välimeren että Mustanmeren piirteitä. Se muodostaa erityisen käytävän näiden kahden alueen välille. Korkea kosteuspitoisuus (>90 %) hedelmien kypsymisen aikana yhdistettynä korkeisiin lämpötiloihin vaikuttaa hedelmien kokoon, kuoren paksuuteen ja varastointikestävyyteen. Vuotuinen keskimääräinen kosteuspitoisuus Bursassa on 68,4 prosenttia, mikä tekee hedelmistä suurempia ja pidentää niiden varastointi-ikää. Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı -viikunat kasvavat suurikokoisiksi ja ohutkuorisemmiksi, koska keskilämpötila hedelmien kasvukaudella on 14,6 celsiusastetta.

Viikunat tarvitsevat vettä heinäkuun alusta syyskuuhun, erityisesti alkaessaan kypsyä. Sademäärät Bursassa ovat näinä kuukausina suurempia kuin muilla alueilla (vuotuinen keskimääräinen sademäärä on 705 mm). Riittävä ja tasaisesti jakautunut sademäärä erityisesti tuotantokauden aikana saa aikaan hedelmän erityiset ominaisuudet, erityisesti suuremman koon.

Keskimääräinen tuulennopeus Bursan maakunnassa on <4,5 ms^{-1}, ja tuuli puhaltaa koillisesta, kaakosta ja itäkoillisesta. Tämä soveltuu hyvin viikunoiden tuotantoon, koska kevyt ilmavirta mahdollistaa hyvän pölytyksen, minkä ansiosta hedelmistä tulee tasaisen muotoisia ja suurikokoisia.

Inhimilliset tekijät

Viikunoita on viljelty Bursan maakunnassa jo hyvin kauan. ”Bursa Siyah Inciri / Bursa Siyahi” mainitaan kahdessa ottomaanien arkistoissa olevassa asiakirjassa: toinen niistä on vuodelta 1913 ja toinen vuodelta 1915. Alueelle on hyvin tyypillistä erityinen pölytysprosessi. Toisin kuin monet viikunat, Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı ei ole itsepölytteinen. Sen pölytykseen käytetään erityistä viikunapuiden keinotekoista pölytysmenetelmää (kaprifikaatio). Useimmat hedelmäpuut ovat riippuvaisia mehiläisistä pölytyksessä, mutta Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı -viikunoiden pölytykseen tarvitaan loispistiäistä (*Blastophaga psenes*, turkiksi ”ilek”). Viikunat pölyttyvät, kun urosviikunassa kasvanut pistiäinen lentää siitä pois ja on kosketuksissa naarasviikunan kukintoon. Pölyttymättömät naarasviikunat putoavat puusta. Koska Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı -viikunoiden urospuita on vähemmän kuin naaraspuita, pölytykseen tarvitaan ihmisen apua. Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı -viikunoiden tuottajat ovat kehittäneet erityisosaamista ja tekniikan, jossa urosviikunat poimitaan käsin ja ripustetaan pusseissa naaraspuihin. Tämä menettely toistetaan kolme kertaa kesäkuun ja 10. heinäkuuta välisenä aikana. Näin taataan oikeanlainen pölytys, jonka ansiosta Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı -viikunat saavat erityisen muotonsa, kokonsa, tummanvioletin värinsä ja makeutensa ja niiden sisälle ei kehity onteloa tai se on pieni. Myös inhimillinen tekijä vaikuttaa tuotteen varastointikestävyyteen. Tuottajat jättävät viikunoita poimiessaan niihin osan viikunan kannasta, jota kutsutaan napiksi. Se estää kosteuden haihtumisen hedelmästä ja auttaa säilyttämään viikunoiden varastointikestävyyden.

Tuotteen erityisyys

Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı -viikunat erottuvat muista turkkilaisista viikunoista ainutlaatuisten ominaisuuksiensa ansiosta. Ne tunnetaan Turkissa ja muualla maailmassa koostaan (keskimääräistä viikunaa suurempi, 55–65 mm leveä), tummanvioletista, lähes mustasta väristään ja makeudestaan.

Hedelmät ovat muodoltaan suuria, pulleita ja navoilta litistyneitä. Tummanvioletti kuori on helppo poistaa. Ytimet ovat keskikokoisia, eikä hedelmän sisällä ole lainkaan onteloa tai se on hyvin pieni.

Aistinvaraisen analyysin mukaan Bursassa viljellyissä mustissa viikunoissa on voimakkaampi viikunan aromi ja ne ovat makeampia ja kiinteämpiä kuin muualla Turkissa tuotetut viikunat. Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı -viikunoille on ominaista korkea sokeripitoisuus (Brix-aste 17,00–18,50) ja korostunut hapokkuus, sillä niiden pH on 4,50–5,00.

Syy-yhteys

Bursa Siyah İnciri / Bursa Siyahı -viikunoiden erityisominaisuudet ovat tulosta maantieteellisen alueen ominaisuuksista ja paikallisten tuottajien vuosien mittaan kerryttäneestä ainutlaatuisesta viikunoiden tuotantoon liittyvästä osaamisesta. Tärkeimpiä hedelmien laatuun vaikuttavia tekijöitä ovat paikallinen lajike (siementaimet), maaperä ja ilmasto (lämpötila, kosteuspitoisuus, sademäärät ja tuuli).

Eritelmän julkaisutiedot

–